

Cijena nepravilnosti popisa jasenovačkih žrtava

Piše: NIKOLA BANIĆ

U prethodnim člancima na različite je načine pokazano kako u popisu JUSP Jasenovac postoje različite nepravilnosti u smislu nepouzdanih i pogrešnih podataka, podložnosti učestalim promjenama te da je izrazito nedosljedan sam sa sobom i s dokumentima na kojima je utemeljen. Također je pokazano je da popis sadrži i netočne podatke od kojih su najzanimljiviji oni koji pokazuju da su podaci o smrti nekih ljudi u Jasenovcu netočni, a za druge se čak može utvrditi da su iz Jasenovca pušteni na slobodu, odnosno da nisu stradali u Jasenovcu. Stoga se postavlja pitanje mogu li na jasenovačkome popisu pronaći osobe koje ne samo da nisu umrle u Jasenovcu nego su i preživjele cijeli rat. Odgovor je potvrđan i do kraja teksta bit će ponuđena imena tri deset i dviju takvih osoba.

Od različitih podataka koji su dostupni široj populaciji korištenjem interneta, za ovaj je slučaj posebno zanimljiv popis Židova koji su u prosincu 1948. iz Sarajeva otišli u Izrael. Sastavila ga je židovska povjesničarka dr. Esther Gitman rođena u Sarajevu na temelju podataka koje je prikupila židovska zajednica u Sarajevu. Sam je popis javno dostupan i moguće ga je pretraživati na adresi http://www.jewishgen.org/databases/Holocaust/0142_Sarajevo_survivors.html.

I povjesničarka Esther Gitman utvrdila da su sarajevski Židovi 1948. otišli u Izrael, a ipak se nalaze na popisu jasenovačkih žrtava

Usporedi li se ljudi sa spomenutoga popisa s ljudima s popisa jasenovačkih žrtava, moguće je pronaći dosta podudarnosti. Ako se traži podudaranje imena, prezimena, imena oca te mjesta i godine rođenja, na oba je popisa moguće pronaći sljedeće osobe: Josef Albahari, Mordehaj Albahari, Sarika Alkalaj, Albert Altarac (Rafaelov), Albert Altarac (Salamonov), Isak Altarac, Moric Altarac, Salomon Altarac, David Danon, Samuel Kamhi, Avram Papo (Gabrielov), Avram Papo (Jozefov), Rikica Papo, Jakob Papo (Avramov,

Cijena nepravilnosti popisa jasenovačkih žrtava potencijalna je krađa novca od Njemačke, uvjetno gledano krađa identiteta pripadnika židovske zajednice za političke interese te bespotrebno ocrnjivanje Hrvata koje je u određenoj mjeri imalo svoju negativnu ulogu i u posljednjem ratu. Čak ako je zbog svojstvene prirode komunističke partije sve ovo imalo određenoga političkog smisla za vrijeme bivše države, je li doista nužno i danas plaćati cijenu takva ocrnjivanja?

1906.), Jakob Papo (Avramov, 1910.), Leon Romano.

Ako se dodatno pretpostavi da se iz imena otaca Mose i Moise, Moise i Mošo, Shalom i Salomon, Mosko i Moise, Mojsije i Moise te Jabob i Jakob zbog pogreške ili razlike u pisanju kriju iste osobe, podudaraju se i sljedeće osobe: Salamon Montillo, Avram Altarac, Jahiel Finci, Isak Pinto, Avram Daniti, Salamon Kamhi i David Atijas (Jakov). Kao što je već prethodno spomenuto, jasenovački popis sadrži nepotpune podatke, što predstavlja problem u utvrđivanju podudarnosti. Ako se uspoređuje podatke kojima nedostaje ime oca na jednom od popisa pa se traži da se podudaraju samo ime, prezime, mjesto i godina rođenja, na oba se popisa pojavljuju i ove osobe: Buki Alkalaj, David Altarac, Daniel Papo, Moric Danon, Salomon Levi, Jakob Papo, Rahela Altarac, David Papo, David Atijas (Albertov). Ako se uzme u obzir utvrđena nepouzdanost jasenovačkoga popisa, potencijalnih kandidata je i više. Naime, postoji znatan broj osoba koje se može upariti kao potencijalno identične osobe ako se traži podudaranje četiri od pet osobnih podataka, odnosno ako se dopusti mogućnost

da su, primjerice, ime oca ili godina rođenja pogrešno upisani u jasenovačkome popisu.

Koliko bi tek krivotvorina utvrdili profesionalni povjesničari

Ako se utvrdi da ove podudarnosti nisu slučajne, baca se sumnja ne samo na jasenovački popis žrtava nego i na druge službene dokumente totalitarističke države SFRJ. Naime, za dvadeset i devet od trideset i dvoje ovdje spomenutih osoba među izvrima za njihove podatke navodi se i "Popis žrtava Drugog svjetskog rata" Saveznoga zavoda za statistiku Jugoslavije iz 1964. godine. Upravo taj popis Saveznoga zavoda je za utvrđivanje potencijalnih reparacija od strane Savezne Republike Njemačke, a većina podataka popisa JUSP Jasenovac navodi ga kao svoj izvor. Ako su se spomenute osobe našle na tom popisu iz 1964. godine, postavlja se pitanje prema kojim je kriterijima bilo koja osoba uvrštena na taj popis i zašto ustrajati na tome popisu i nakon pada totalitarizma.

Cijena nepravilnosti popisa jasenovačkih žrtava potencijalna je krađa novca od Njemačke, uvjetno gledano krađa identiteta

pripadnika židovske zajednice za političke interese te bespotrebno ocrnjivanje Hrvata koje je u određenoj mjeri imalo svoju negativnu ulogu i u posljednjem ratu. Čak ako je zbog svojstvene prirode komunističke partije sve ovo imalo određenoga političkog smisla za vrijeme bivše države, je li doista nužno i danas plaćati cijenu takva ocrnjivanja? U vrijeme kad u susjednim državama službena glasila govore o nevjerojatnoj brojci od 700 000 jasenovačkih žrtava te tako hrane određene političke opcije, ne bi li u interesu hrvatske države bilo poticati stručnjake da znanstveno pristupe spomenutom problemu na sličan način kao što je to, primjerice, učinjeno u poslijeratnoj Njemačkoj? Ovdje spomenute nepravilnosti u jasenovačkome popisu uočene su obradom javno dostupnih izvora podataka na osobne računale u slobodno vrijeme osoba koje po struci nisu povjesničari. Što li bi se tek sve moglo otkriti kad bi postojala visoka razina političke volje da se s ciljem traženja istine potakne zainteresirane povjesničare s punim radnim vremenom na istraživanje ovoga područja od čega trenutačno zaziru možda zbog straha ili nedostatka sredstava?

NOVO! NOVO! NOVO!
Hrvatski tjednik
u svakome
hrvatskom domu!

Nikad povoljnija pretplata na
Hrvatski tjednik.

Pretplatite sebe, članove svoje
obitelji, prijatelje, rođake...

Za sve nove pretplatnike cijena:

samo **510 kn** za Hrvatsku, uz izravnu dostavu četvrtkom
u svim većim gradovima

samo **100 eura** za zemlje Europske unije

samo **150 eura** za prekoceanske zemlje

U cijenu uključeni poštarinia i PDV

